Σαφής γραφή: μια επισκόπηση

Τιτίκα Δημητρούλια –ΑΠΘ

Translating Europe Workshop 2022

“Clear Writing / Σαφής γραφή”

11 Μαρτίου 2022

Επισκόπηση

- Των θεσμών που υπηρετούν σε εθνικό και υπερεθνικό επίπεδο τη **σαφή γραφή** και την **απλή γλώσσα**
- Της αναγκαιότητας της απλής γλώσσας
- Των βασικών αρχών της
- Της κατάστασης στη χώρα μας

ΕΣΔΔΑ, 27.3.2019

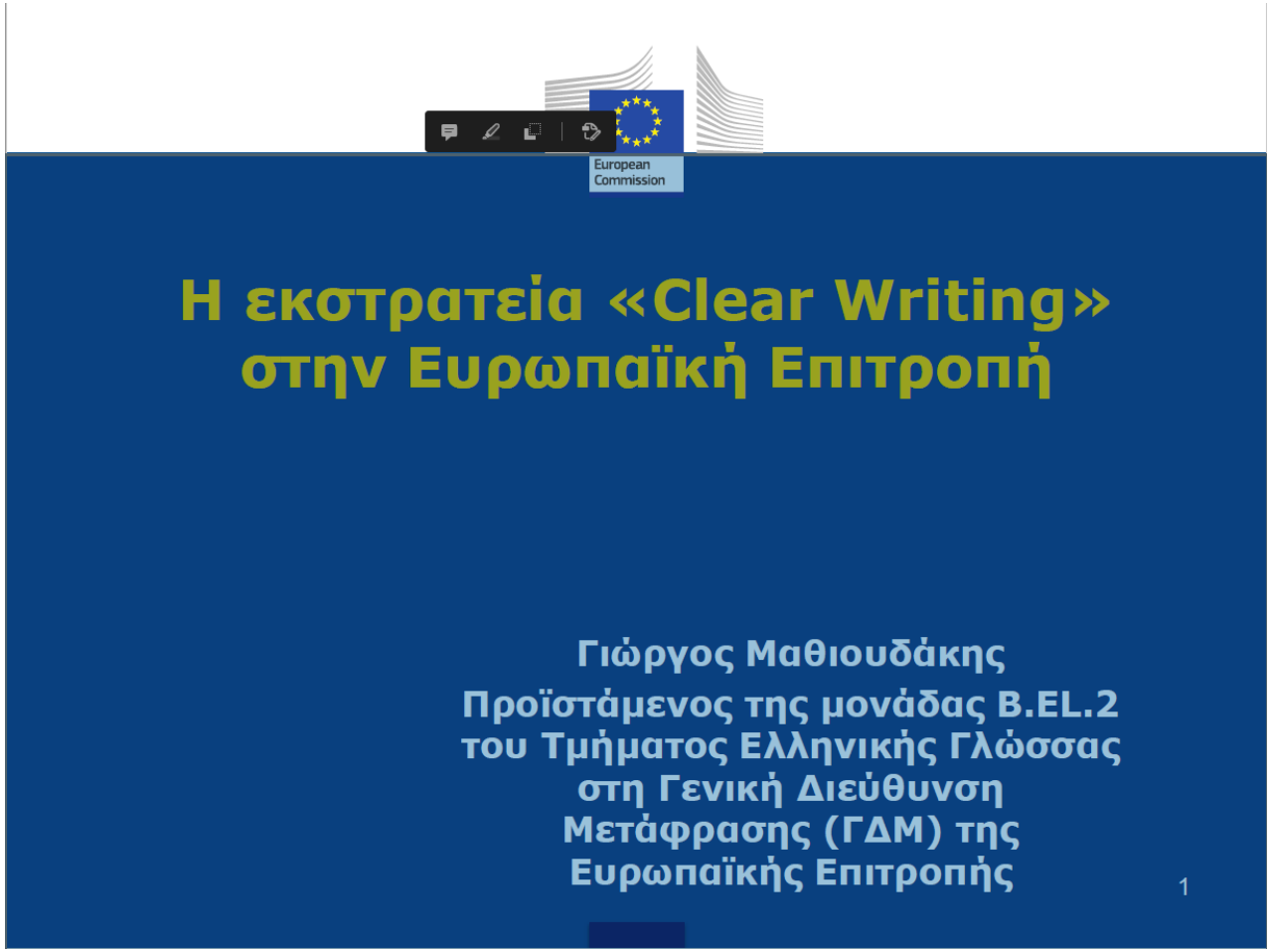

Η σαφής γραφή στην ΕΕ 2009

Οι υπάλληλοι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής συντάσσουν πολλά και διάφορα είδη εγγράφων. Ανεξάρτητα από το είδος του εγγράφου —νομοθεσία, τεχνική έκθεση, πρακτικά, δελτίο Τύπου ή ομιλία—, ένα σαφές έγγραφο είναι πιο αποτελεσματικό και οι αναγνώστες του το κατανοούν πιο εύκολα και πιο γρήγορα. Ο παρών Οδηγός θα σας βοηθήσει να γράφετε με σαφήνεια, είτε χρησιμοποιείτε τη δική σας γλώσσα είτε κάποια άλλη από τις επίσημες γλώσσες, που όλες τους είναι και γλώσσες εργασίας της Επιτροπής, σύμφωνα με τον κανονισμό αριθ. 1/1958 του Συμβουλίου (ο οποίος εξακολουθεί να ισχύει ακόμη και σήμερα!).

Ο Οδηγός δίνει συμβουλές —όχι κανόνες— και, όταν τις εφαρμόζετε, πρέπει να έχετε υπόψη σας τους αναγνώστες στους οποίους απευθύνεστε και τον σκοπό του εγγράφου σας.

Τρεις καλοί λόγοι για να γράφετε με σαφήνεια είναι οι παρακάτω:

- για να επιτευχθεί αποτελεσματικότερη συνεργασία
- για να μειωθεί η περιττή αλληλογραφία
- για να ενισχυθεί η καλή διάθεση.

Συμβουλή 1: **Πρώτα να σκέφτεστε και μετά να γράφετε** ..... σελίδα 3
Συμβουλή 2: **Δώστε προτεραιότητα στον αναγνώστη** — να γράφετε με άμεσο και ενδιαφέροντα τρόπο ..... σελίδα 4
Συμβουλή 3: **Δώστε δομή στο έγγραφό σας** ..... σελίδα 5
Συμβουλή 4: Έμφαση στη συντομία και την απλότητα! ..... σελίδα 6
Συμβουλή 5: Δώστε νόημα — δομήστε τις προτάσεις σας ..... σελίδα 7
Συμβουλή 6: Κόψτε τα περιττά ουσιαστικά — οι ρηματικοί τύποι είναι πιο ζωντανοί ..... σελίδα 8
Συμβουλή 7: Να είστε συγκεκριμένοι, όχι αόριστοι ..... σελίδα 9
Συμβουλή 8: Να προτιμάτε την ενεργητική από την παθητική φωνή — και να κατονομάζετε τον «δράστη» ..... σελίδα 10
Συμβουλή 9: Προσοχή στις ψευδόφιλες λέξεις, στην κοινοτική αργκό και στα αρκτικόλεξα ..... σελίδα 11
Συμβουλή 10: Μην ξεχνάτε την αναθεώρηση και τον έλεγχο του εγγράφου σας ..... σελίδα 14
Ηλεκτρονικά βοηθήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη σύνταξη εγγράφων ..... σελίδα 15

Η απλή γλώσσα στον κόσμο

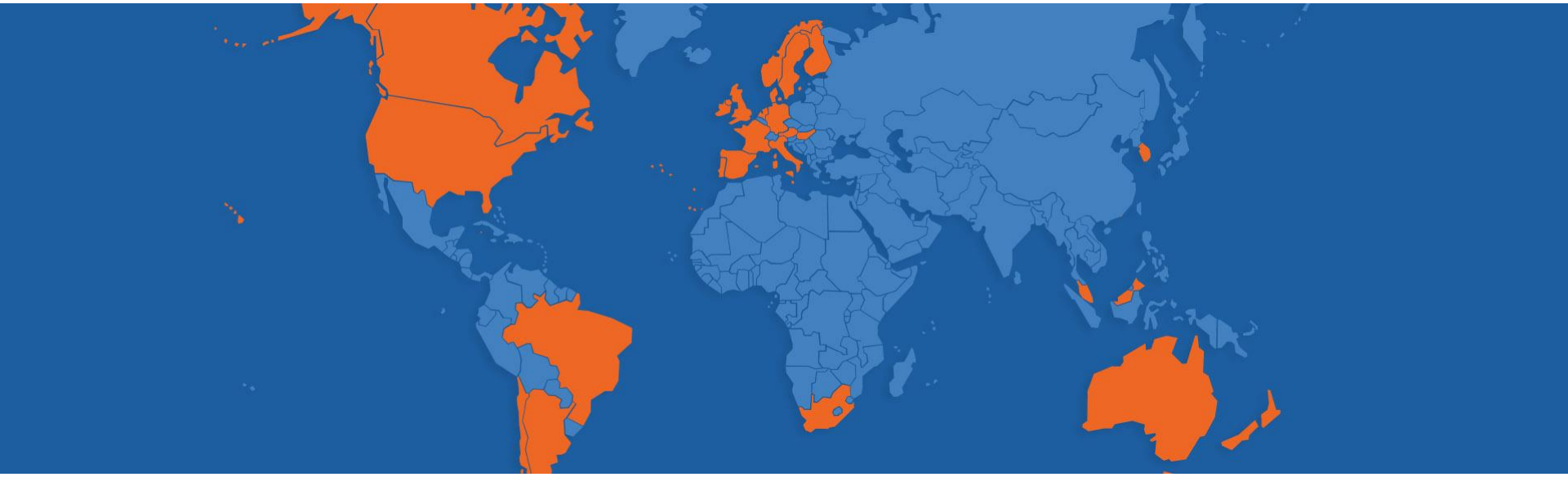

Σουηδία: 1993 (και πολύ νωρίτερα)

sweden.pdf - Adobe Acrobat Reader DC (32-bit)

Plain language on the Internet

Sweden
Certified Swedish Language Consultants (ESS)
http://www.sprakkonsult.org

Plain Language (the Language Experts and the Plain Swedish Group)
http://www.justitie.regeringen.se/klarsprak

The Joint Group for Swedish Life Sciences Terminology
http://www.tnc.se/htm/bioterm

The Joint Group for Swedish Computer Terminology
http://www.nada.kth.se/dataterm/

The Swedish Language Council
http://www.spraknamnden.se

The Swedish Centre for Terminology
http://www.tnc.se

Other countries
Fight the Fog
http://europa.eu.int/comm/translation/en/ftfog/index.htm

La délégation générale à la langue française
http://www.culture.gouv.fr/culture/dglf

The Plain Language Association International
http://plainlanguagenetwork.org/index.html

Service de la langue française
http://www.cfwb.be/franca/publicat/pg013.htm

Clarity
http://www.adler.demon.co.uk/clarity.htm

This is the Plain Swedish Group

Chairman:
Per Virdesten, Director-General for Legal Affairs, Prime Minister's Office

Members:
Louise Bodegård, Director of Development, The National Council for Quality and Development
Laila Edholm, Information Manager, Swedish Association of Local Authorities
Barbro Ehrenberg-Sundin, Senior Adviser and Language Expert, Ministry of Justice
Olle Josephson, Associate professor, The Swedish Language Council
Marianne Kling, Deputy Director, Ministry of Justice
Bengt-Åke Nilsson, Justice of the Supreme Administrative Court,
Jan Pennlöv, Parliamentary Ombudsman
Louise Viotti, Information Consultant

Secretariat:
Eva Thorén and Maria Sundin, Desk officers, Ministry of Justice

Address: The Plain Swedish Group
Ministry of Justice
S-103 33 Stockholm,Sweden
Telephone: +46(0)8-405 46 84
Fax: +46(0)8-20 27 34
E-mail: klarsprak@justice.ministry.se

http://www.justitie.regeringen.se/klarsprak

Printed by GRAFISK SERVICE May 2001

KLARSPRÅKSGRUPPEN

The Plain Swedish Group

– for a plain authority language

Καναδάς

Français

Government of Canada | Gouvernement du Canada

Search Canada.ca

MENU

Canada.ca > Privy Council Office > Communications Community Office > Key messengers

Breaking down barriers: Plain Language

Plain language, also called plain writing, is described as “communication your audience can understand the first time they read or hear it.”

This writing method has helped the co-chairs of the new Plain Language Community of Practice Chris Coulter, Senior Communications Advisor at Transport Canada, and Asha St-Hilaire, Communications Advisors with Strategic Communications at Shared Services Canada, write much more clearly.

Chris Coulter

“I’m willing to do away with almost all bland, boilerplate text that doesn’t add any value. If the text doesn’t serve a specific purpose, I remove it, which is appreciated by my management,” said Chris.

According to the plain language experts, this approach uses every day words that people understand, while also avoiding “government speak”.

“It’s about being clear and unambiguous,” Asha explained, “It’s not about dumbing down your words; it’s about using simpler words intentionally.”

There are many misconceptions about plain language, including that managers, program and policy partners will never approve content written in plain language. Asha and Chris debunk this myth by explaining that nobody gets offended when something is easy to understand and most managers actually do appreciate content written in plain language.

“Every day, people are slowed down by too much information that is unclear and not really written for them. As someone working in internal communications, I can tell you the most effective way to get employees to take action—whether attending an event or meeting a deadline—is to write in plain language,” said Chris.

As for any advice on how to write in plain language, Asha and Chris recommend understanding the subject on which you are communicating, understanding your audience, and practicing the method

Н

П

А

An official website of the United States government

plainlanguage.gov

Search...

Home | Law and requirements | Plain language guidelines | Examples | Training | Resources | About

Information Status
In light of OPM guidance and increasing concerns about COVID-19 (coronavirus), we are suspending accepting training requests.

Plain language makes it easier for the public to read, understand, and use government communications.

Learn more

Law and requirements »
Learn about the Plain Writing Act, policy memos, and executive orders that require agencies to use plain language.

Plain language guidelines »
Official writing guidelines for understanding your audience, being clear and concise, and testing your content.

Training »
Request in-person training for your federal agency, or use our videos and materials to create your own class.

Examples »
See plain language in action in a variety of regulations, legal documents, handbooks, and publications.

PLAIN Plain Language Association International

Connect with PLAIN:

Login
Join PLAIN
Search

PLAIN | Plain Language | News | Membership | Conferences | Contact

Who are we?

Plain Language Association International (PLAIN) is the international association for plain language supporters and practitioners around the world. Our growing network includes members from over 30 countries working in clear communication in at least 15 languages.

What is plain language?

A communication is in plain language if its wording, structure, and design are so clear that the intended audience can easily find what they need, understand what they find, and use that information.

NEWS

WEBINAR Webinar with Charlotte van

Join the discussion

Follow @PLAIN_Lang_Intl

Tweets by @PLAIN_Lang_Intl

Νομική γλώσσα

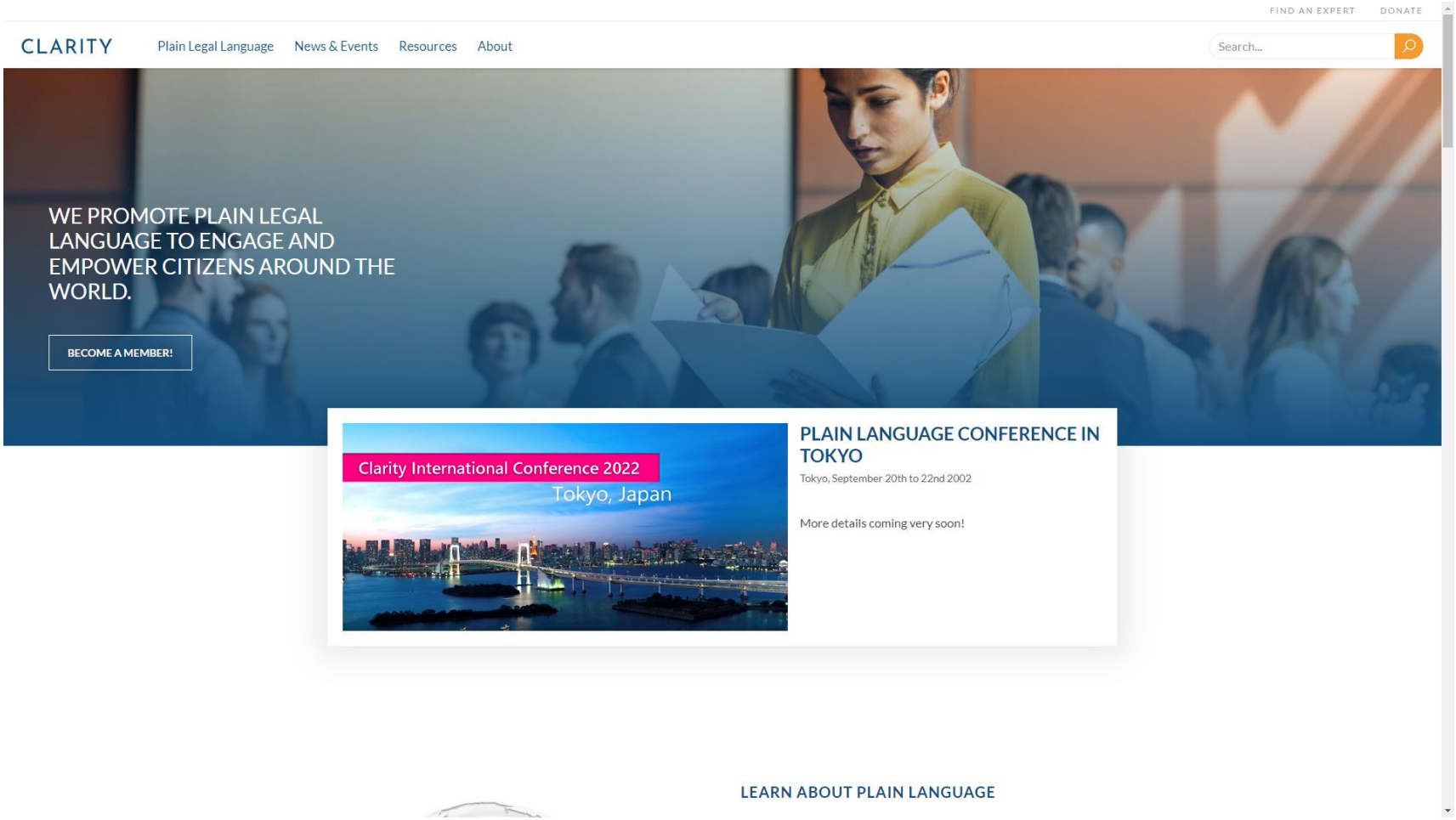

Απλή γλώσσα παντού (HB, 1970 κ.ε.)

MAYOR OF LONDON

TRANSPORT FOR LONDON | Plan a journey | Status updates | Maps | Fares | Help & contacts | More | Search

Suppliers & contractors > Digital toolkit > Design & content > Editorial style guide > Using plain English

Using plain English

Writing in plain English doesn't mean over-simplifying your message or patronising your readers. It means using everyday words in place of jargon or official sounding terms to help readers understand your message quickly and more easily.

- Principles
- Writing for online
- Jargon and legalese
- Superfluous words and phrases
- Frequently misused words
- Accessibility for print
- Useful books and websites

Everything we produce should be written in plain English as described in the GOV.UK plain English guidelines.

Principles

- Write short sentences that are no longer than 20-25 words
- Include only one main idea in each paragraph
- Establish a conversational tone by imagining you are speaking to someone
- Avoid jargon, acronyms and impersonal corporate language
- Use simple words rather than their longer equivalent: 'If' not 'in the event that'
- Don't try to include every single detail - only write what readers need to know
- Write in the active, not passive voice. A hit B is more direct than B was hit by A
- Ask yourself: Will your audience understand your message or can it be simplified further?
- Don't be afraid to give clear instructions: 'Please send it to us' is more direct than 'I would be grateful if you would please send it to us'

Suppliers & contractors

- Become a TfL supplier
- Find contract opportunities
- Invoicing and getting paid
- What we buy
- Engineering Standards Challenge
- Supplier relations
- Digital toolkit
  - How we work
  - Understanding our users
  - Design & content
    - Digital accessibility standard
    - Editorial style guide
  - Technical
  - Testing & assurance
  - Support & maintenance
- Design standards & licensing
- London Buses tenders
- London Service Permits

Επικοινωνία κράτους-πολίτη: απλή γλώσσα, γιατί;

- **Σεβασμός της αρχής της ισότητας ≠ κοινωνικός αποκλεισμός / διακρίσεις**
- **Ενεργή συμμετοχή** του πολίτη
- **Έλεγχος** από τον πολίτη και τα μέσα
- **Λογοδοσία**

→ **Αποτελεσματικότητα ρύθμισης και εφαρμογής των δημοσίων πολιτικών**

→ **Εμβάθυνση της δημοκρατίας**

Ιρλανδία: απλή γλώσσα και γραμματισμός

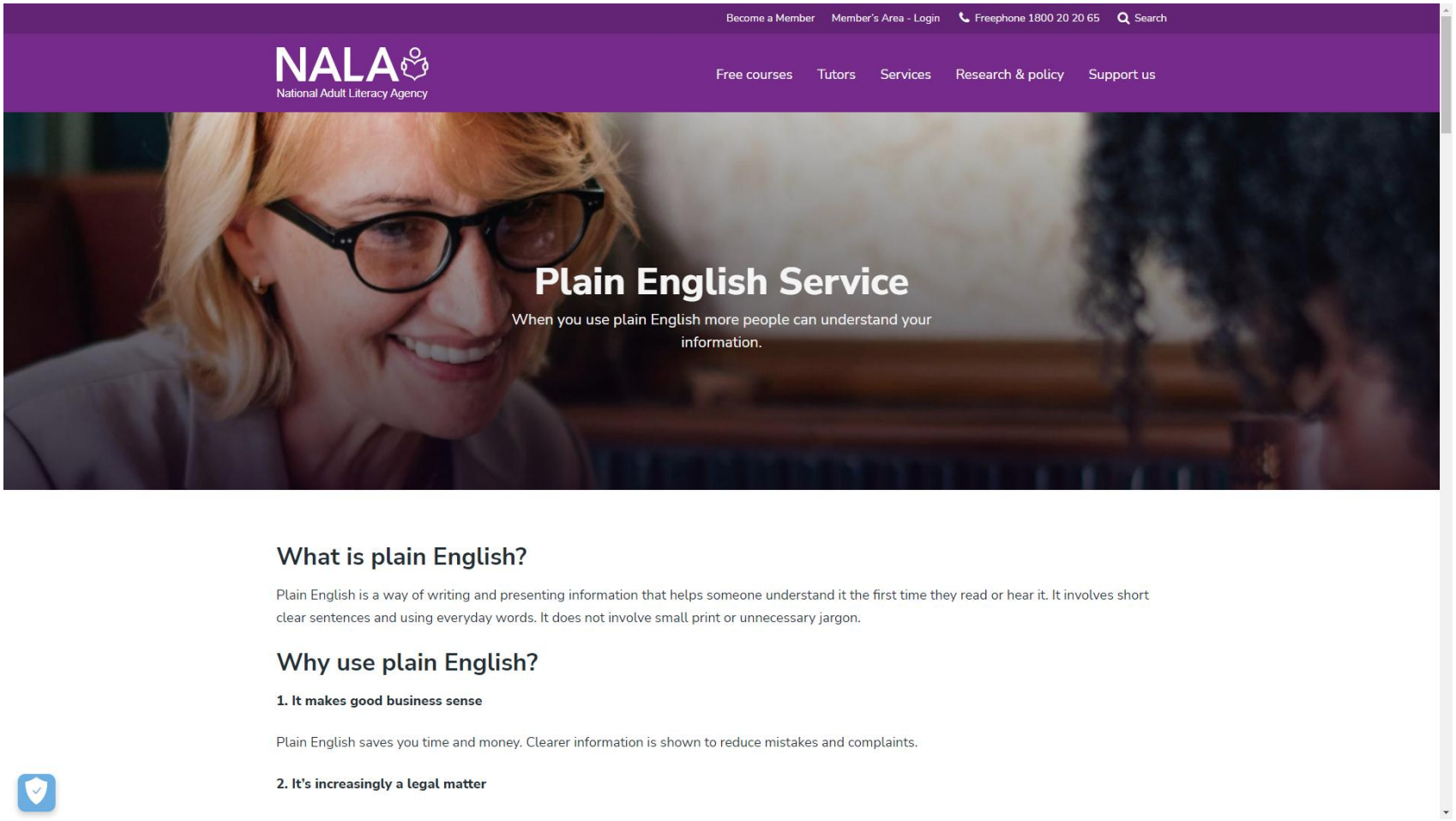

Οι νέες προκλήσεις

Ηλεκτρονική διακυβέρνηση:

- εφαρμογή της τεχνολογίας των πληροφοριών και των επικοινωνιών (ΤΠΕ) στη **λειτουργία του δημόσιου τομέα**, ιδίως κατά την ηλεκτρονική παροχή πληροφοριών και υπηρεσιών στους πολίτες από τις δημόσιες υπηρεσίες (για παράδειγμα: πληρωμή προστίμου τροχαίας παράβασης).

- χρήση της τεχνολογίας των πληροφοριών και των επικοινωνιών (ΤΠΕ) για τη **δημιουργία διαύλων επικοινωνίας οι οποίοι επιτρέπουν την ενσωμάτωση διάφορων ενδιαφερόμενων μερών για να εκφράσουν την άποψή τους σχετικά με τη διαδικασία χάραξης πολιτικών** (για παράδειγμα, ηλεκτρονική διαβούλευση με πολίτες σχετικά με ενδεχόμενη αλλαγή ενός ορίου ταχύτητας ή τοπική διαβούλευση σχετικά με τον προϋπολογισμό).

Ηλεκτρονική δημοκρατία:

- χρήση της τεχνολογίας των πληροφοριών και των επικοινωνιών (ΤΠΕ) για τη **δημιουργία διαύλων διαβούλευσης και συμμετοχής των πολιτών** (για παράδειγμα: ηλεκτρονικό κοινοβούλιο, ηλεκτρονικές πρωτοβουλίες, ηλεκτρονική ψηφοφορία, ηλεκτρονική υποβολή αναφορών, ηλεκτρονικές διαβουλεύσεις).

Survey: e-Democracy in the European Union: potential and challenges, 2016

Η διαπολιτισμική διάσταση

- Η απλή γλώσσα ως βάση της αποτελεσματικής διαπολιτισμικής επικοινωνίας
- Σε επίπεδο αλληλοκατανόησης και σεβασμού
- Συναντίληψης και συντονισμού
- Αποτελεσματικών ανταλλαγών

Η καλή μετάφραση στηρίζεται σε καλά κείμενα και το αντίστροφο

Απλή γλώσσα

Γλωσσική πολιτική

- Πολιτική βούληση
- Περιγραφή πεδίου εφαρμογής
- Ορισμός προτεραιοτήτων
- Συμβουλευτική
- Πρότυπες πολιτικές και αξιολόγηση
- Ανατροφοδότηση από τον χρήστη

Διεπιστημονική προσέγγιση και εκπαίδευση

Συνεργασία των ειδικών του εκάστοτε τομέα με:

- γλωσσολόγους
- γνωσιακούς επιστήμονες

και κατά περίπτωση με

- ειδικούς από ποικίλα πεδία (μέσα, πολιτισμός, κοινωνικές επιστήμες κ.ά.)

Εκπαίδευση – εκπαιδευτική πολιτική /τυπική και άτυπη εκπαίδευση

Προετοιμάζοντας το μέλλον Ι
Η απλή γλώσσα στις νομικές σχολές

COLUMBIA LAW SCHOOL

Writing Center

WRITING IN PLAIN ENGLISH

Contents

1. Introduction
2. Use the Active Voice
3. Don't Nominalize Your Verbs
4. Consider Sentence Length and Avoid Run-Ons
5. Simplify Your Writing and Avoid legalese
6. Avoid Compound Constructions
7. Conclusion

Προετοιμάζοντας το μέλλον II

NCBI Resources How To Sign in to NCBI

PMC US National Library of Medicine National Institutes of Health

PMC | Search

Advanced Journal list Help

COVID-19 Information

Public health information (CDC) | Research information (NIH) | SARS-CoV-2 data (NCBI) | Prevention and treatment information (HHS) | Español

The PMC website is updating on 03/14/2022. Try out this update now on PMC Labs or Learn more.

Journal List > BMC Med Educ > v.21; 2021 > PMC8320047

BMC Medical Education

BMC Med Educ

BMC Med Educ. 2021; 21: 407.
Published online 2021 Jul 28. doi: 10.1186/s12909-021-02842-1

PMCID: PMC8320047
PMID: 34320965

Teaching plain language to medical students: improving communication with disadvantaged patients

Doron Sagi,[1,2] Sivan Spitzer-Shohat,[1,3] Michal Schuster,[4] Ligat Daudi,[1] and Mary Catharine Joy Rudolf[1]

Author information • Article notes • Copyright and License information Disclaimer

This article has been cited by other articles in PMC.

Associated Data

Formats:

Article | PubReader | ePub (beta) | PDF (726K) | Cite

Share

Facebook Twitter Google+

Save items

Add to Favorites

Similar articles in PubMed

Effective teaching of communication to health professional undergraduate and postgraduate student [JBI Libr Syst Rev. 2012]

Translating medical documents into plain language enhances communication skills in medical studer [Patient Educ Couns. 2015]

Translating medical documents improves students' communication skills in simulated physicia [BMC Med Educ. 2016]

The educational effects of portfolios on undergraduate student learning: a Best Evidence Medical Education (E [Med Teach. 2009]

Γραπτός, προφορικός λόγος, ΜΜΕ

Αποτελεσματικότητα στην εταιρική επικοινωνία

Help improve SBBC products and services, you could win a $200 Shop Local Gift Card! Take Our Survey

SBBC Resources Education Advisory About Awards COVID-19 EN | FR HOW CAN WE HELP?

Effective Business Writing: The Importance Of Plain Language

When running a business, it is important to be aware of how you communicate with your customers, your staff, your investors, and your suppliers. Your written materials, from your business plan to your marketing, are often the first encounter a person has with your company. It is therefore important to make sure that your writing is clear, and that it is relatable.

As is the nature of small business, one of the essentials skills you must learn is the speed factor. You need to get your message across quickly and in a way that is easy to understand. This is where the principles of plain language come into play.

What Does Plain Language Mean?

Plain language means keeping your writing clear and succinct. It means removing the content that detracts the reader from your message.

For example:

"His report outlined three issues: a lack of high paying clients, conversions, and return customers."

Is much more effective than:

"His report to upper management delineated that the issues of the day were threefold. These included observations

RELATED ARTICLES:

- What's Happening in May 2019 at Small Business BC?
- Marketing Trends for 2021
- How to Raise your Prices without Losing Clients

ADVERTISEMENT

Σαφής γραφή = ;

Συμβουλή 1: **Πρώτα να σκέφτεστε και μετά να γράφετε** ..... σελίδα 3

Συμβουλή 2: **Δώστε προτεραιότητα στον αναγνώστη** — να γράφετε με άμεσο και ενδιαφέροντα τρόπο ..... σελίδα 4

Συμβουλή 3: **Δώστε δομή στο έγγραφό σας** ..... σελίδα 5

Συμβουλή 4: Έμφαση στη συντομία και την απλότητα! ..... σελίδα 6

Συμβουλή 5: Δώστε νόημα — δομήστε τις προτάσεις σας ..... σελίδα 7

Συμβουλή 6: Κόψτε τα περιττά ουσιαστικά — οι ρηματικοί τύποι είναι πιο ζωντανοί ..... σελίδα 8

Συμβουλή 7: Να είστε συγκεκριμένοι, όχι αόριστοι ..... σελίδα 9

Συμβουλή 8: Να προτιμάτε την ενεργητική από την παθητική φωνή — και να κατονομάζετε τον «δράστη» ..... σελίδα 10

Συμβουλή 9: Προσοχή στις ψευδόφιλες λέξεις, στην κοινοτική αργκό και στα αρκτικόλεξα ..... σελίδα 11

Συμβουλή 10: Μην ξεχνάτε την αναθεώρηση και τον έλεγχο του εγγράφου σας ..... σελίδα 14

Ηλεκτρονικά βοηθήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη σύνταξη εγγράφων ..... σελίδα 15

Με απλά λόγια

- Εστίαση στον χρήση (στα εκάστοτε κοινά) (προκαταρκτική ανάλυση)
- Λογική οργάνωση του κειμένου σε μικρές ενότητες με σαφείς τίτλους: **το σημαντικό πάντοτε προηγείται**
- Μικροπερίοδος λόγος, αποφυγή ειδικού λεξιλογίου και ακρωνυμίων (κατά περίπτωση)
- Απλή σύνταξη (ενεργητική φωνή, ρήματα αντί ουσιαστικών)
- Σημασία της μορφοποίησης και της χρήσης γραφικών και εικονικών στοιχείων

Σαφήνεια και απλότητα ≠ απλοϊκότητα και υποβάθμιση περιεχομένου

- Απλότητα και σαφήνεια στον λόγο = συντομία, περιεκτικότητα, οργάνωση, παρουσίαση = αποτελεσματική επικοινωνία
- «Ό,τι μπορεί γενικά να ειπωθεί, μπορεί να ειπωθεί με σαφήνεια, και για όσα δεν μπορεί να μιλάει κανείς, για αυτά πρέπει να σωπαίνει», Βιτγκενστάιν

Η γοητεία της στριφνής γλώσσας στη χώρα μας

Με την ίδια λογική που οι αστυνομικοί ή οι κάθε είδους και στολής γραφειοκράτες περνούν ένα λούστρο ψευτοκαθαρεύουσας και στις απλούστερες και δημοτικότερες καταθέσεις και μαρτυρίες των πολιτών, προσπαθούν και οι ρήτορες των καναλιών να επισημοποιήσουν τα λεγόμενά τους, να τους προσδώσουν κύρος, εμπλουτίζοντάς τα με κομμάτια και θρύψαλα της μιας ή της άλλης «κλειστής» ορολογίας.

Παντελής Μπουκάλας, «Άλλως ομιλούμεν, άλλως γράφομεν», *Η Καθημερινή,* 17.2.2008

Διαχρονική και εσωτερικευμένη

Κάτι ανάλογο διηγιόταν ο αξέχαστος **Βασίλης Ρώτας**: Όταν τέλειωσε τις φιλολογικές σπουδές του, γύρισε για λίγο στη γενέτειρά του, το Χιλιομόδι, και κουβέντιαζε με τους συχωριανούς του. Οι τελευταίοι πολύ απογοητεύτηκαν που ο νέος «δάσκαλος» τούς μιλούσε απλά, στη γλώσσα τους. «Κρίμα τα λεφτά που ξόδεψε ο γέρο Ρώτας για να σπουδάσει το γιο του», έλεγαν, «αφού καταλαβαίνουμε ό,τι λέει». Σοφία, γι' αυτούς, ήταν η ακαταληψία…

Μάριος Πλωρίτης: «Ασάφεια και σαφήνεια»

Το ΑΠΘ, η δημοτική γλώσσα και η απλή γλώσσα

- ΑΠΘ 1975: ομάδα μεταγλώττισης κειμένων της διοικητικής γλώσσας (Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη)
- Εφαρμογή στα κείμενα του ΑΠΘ
- Αλλά και άλλων φορέων
- Εκπαίδευση υπαλλήλων

Από την καθιέρωση της δημοτικής στο αίτημα της απλής γλώσσας σήμερα

Βλ. Άννα Αναστασιάδη-Συμεωνίδη, Η νεοελληνική στη διοίκηση, στο Προβλήματα μεταγλωττισμού στη νεοελληνική γλώσσα, Αθήνα 1977, Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας, Σχολή Μωραϊτη, 9-25 και 161-187.

Τι να κάνουμε;

- Να (συν)αποφασίσουμε ότι η σαφής γραφή μας αφορά
- Να στηριχτούμε στη διεθνή εμπειρία και στις ευρωπαϊκές πρακτικές
- Να ξεκινήσουμε τη συζήτηση ο καθένας και η καθεμία στον χώρο του
- Να πιέσουμε στην κατεύθυνση των αλλαγών
- Δίνοντας το παράδειγμα

Τα Πανεπιστήμια μπορούν να αποτελέσουν πυρήνα της νέας αντίληψης και πρακτικής, σε συνεργασία με θεσμούς και φορείς

Εύχομαι να ξανασυναντηθούμε σύντομα σε νέες πρωτοβουλίες για τη σαφή γραφή και την απλή γλώσσα

διότι

«Σοφόν το σαφές» (Ευριπίδης)

Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας